

man vide, hvad man har at rette sig efter. Ikke mange af dem ere fremtraadte paa Stuepladsen; jeg kunde ønske, at de vilde komme frem, det er paa høie Tid. Efter min Opfattelse er altsaa Stillingen en saadan, at hvis det nu viser sig, at de Herrer ved Vinduerne ikke vilde indlade sig paa at forhandle paany om, hvorvidt man kan komme ud af Striden, maa vi tage imod, hvad der forekommer. Det tør maaske være mig tilladt sluttelig at gjøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Kjerteminde (N. Andersen). Der faldt ved Finanslovens 3die Behandling her en mærkelig Udtalelse af ham; i Særleshed hvad hans Slutningsbemærkning angik. For ikke at gjøre det ærede Medlem uret, tør det maaske være mig tilladt at oplæse blot et Par Linier. Jeg vilde knap, da jeg hørte ham sige det, tro, at det forholdt sig saaledes; men nu, da jeg har det paa Ryk, maa jeg tro det, og kan se, at det er fuldstændigt rigtigt. Han sagde nemlig: „Lidt efter lidt men stadig opvojer den Tro blandt Befolkningen, at det, som de Herrer Tørere for Venstrepartiet først og fremmest ville, er at mele deres egen Røge.“ (N. Andersen: Ja, det sagde jeg!) Ja, det kan det ærede Medlem heller ikke godt komme fra; thi det staar paa Ryk.

Formanden (Krabbe): Da den Udtalelse, som det ærede Medlem citerede, blev paatalt, den Gang den blev fremsat, henstiller jeg til det ærede Medlem at lade den ligge.

Kjær: Jeg er i Grunden i Forlegenhed, thi jeg vilde gjerne have gjort en lille Bemærkning derom. I ethvert Fald vil det vist være tilgiveligt, at jeg beder det ærede Medlem om, at han en anden Gang, naar han vil bruge et saadant Udtryk, fremsører bedre Beviser end dem, han hidtil har søgt for, at denne Side melede sin Røge. Mere skal jeg ikke sige, og jeg skal slutte med at udtale, at jeg som sagt er fuldstændig fattet paa at tage imod, hvad der maatte komme. Jeg vil ikke længere være af dem, som lade sig true ihjel, thi jeg veed da, at man skal begraves i Rødestenen, og det har jeg ikke Lyst til.

Søgsbro: Inden Forhandlingen sluttes, har jeg anset det for min Pligt som den, der oprindeligt stillede Forslag om at hindre Flytningen af Udenrigsministeriets Arkiv til Amalienborg, at fremsætte et Par Oplysninger i Anledning af de Bemærkninger, som ere fremkomne dels i Landsthingets Betænkning og dels fra den høitærede Indenrigsminister. Det siges i hin Betænkning, at „de Arkivsager, som agtes flyttede til Amalienborg, høre til Udenrigsministeriets Forretningsarkiv, som ikke vedkommer det sæls historiske Arkiv (Geheimarkivet)“, og den høitærede Indenrigsminister udtalte paa lignende

Maade, at det, hvorom her var Tale, var Udenrigsministeriets Arbejdsarkiv, og det altsaa var Ting, som havde deres naturlige Plads under Udenrigsministeriet og paa Amalienborg. Det maa dog strax undre, at dette kan være Tilfældet, siden dette Arkiv i saa mange Aar har kunnet staa i Ministerialbygningen, borte fra Udenrigsministeriet, og endnu mere, naar man hører den høitærede Kultusminister erklære, at det er imod Udenrigsministerens Ønske, at det nu skal flyttes ud paa Amalienborg, thi er dette Tilfældet, synes det umulig at kunne være det daglige Forretningsarkiv. Sagen er ogsaa den, at det Arkiv, hvorom her er Tale, ganske vist ikke er indlemmet i Geheimarkivet, men at Udenrigsministeriets saakaldte Forretningsarkiv i Virkeligheden gaar tilbage i det forrige Aarhundrede og derfor ifkun meget uegenlig kan tilkomme dette Navn. Dengang der nemlig i 1850 eller 51 blev truffet Bestemmelse om, hvilke Sager der skulde afleveres til Geheimarkivet, og hvilke der skulde forblive hos Udenrigsministeriet, blev der truffet den Ordning, at kun de Sager, som vare ældre end 1750, skulde gaa over i Geheimarkivet, og siden den Tid har Udenrigsministeriet under sig beholdt alle Sager efter 1750. Det maa dog være klart, at det allerede dengang var for vid en Grændse, og efter 27 Mars Forløb bliver den det selvsølgelig i endnu høiere Grad. De Sager, som ligge, man kan vel gjerne sige før 1848, maa jo i den Grad falde udenfor de daglige Forretninger og høre Vidensskaben til, at de have deres rette Plads i Geheimarkivet; i alt Fald er det vist, at til 1750 kan Grændsen paa ingen Maade udstrækkes. Det er ogsaa en Kjendsgjerning, at disse ældre Sager væsentlig kun benyttes af Videnskabsmænd, saavidt jeg veed, f. Ex. af Professor Holm til de værdifulde Oplysninger, han har givet om sort Lands Politikk i forrige Aarhundrede, af Kaptain Sørensen for den første Tid af dette Aarhundrede o. s. v.; men det var langt naturligere at henvise dem til Geheimarkivet end til Udenrigsministeriets Forretningsarkiv. Hvis det er Tilfældet, som den ærede Indenrigsminister erklærede, at der ikke kunde skaffes tilstrækkelig betryggende Plads for disse værdifulde Sager i Ministerialbygningen — og jeg indrømmer, at den Plads, som agtes gjort brugelig for Rentekammerarkivet, vist ikke er heldig for disse Dokumenter; jeg mente forrige Gang, at den kunde benyttes som midlertidig Plads, men det er ganske vist, at kunde man anvise en bedre var det at foretrække — Iaa derfor Intet nærmere end at henvise dem til Geheimarkivet. Dette maa vist ogsaa have Plads til disse Sager, thi det er vitterligt, at der i 1862 af Rigsdagen blev bevilget omtrent 8,000 Rd. til at indrette en betydelig, ny Qvalvning for Geheimarkivet til den Udvidelse, som det var paatænkt, det skulde have, men, saavidt jeg veed,